

UREDD

UTGITT AV RØD UNGDOM

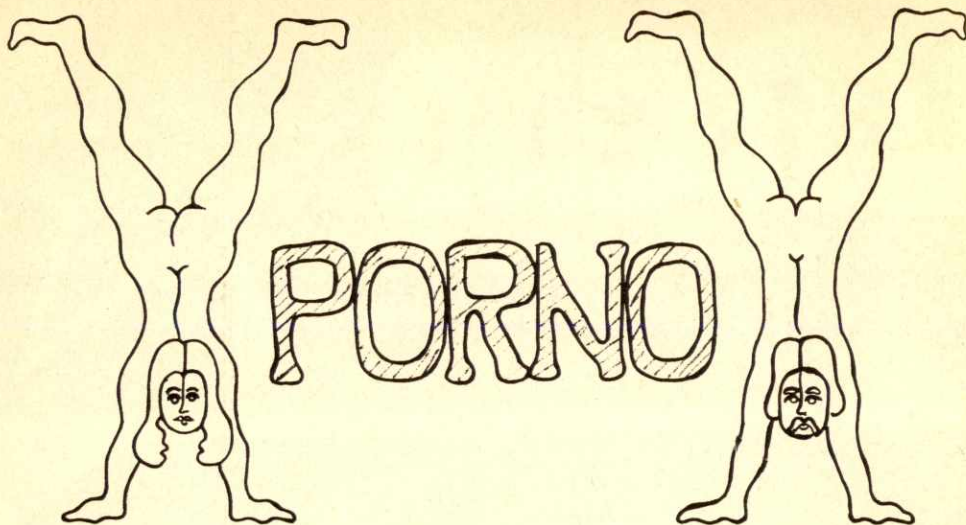
Nr 1 1973 50 øre

VOKSNE
I FJØR BLE
DET ØDELAGT
FOR 140.000K
I ANMERUDLIA
BØRETTSLAG.
I 10ÅR HAR VI
VENTET PÅ UNG-
DOMSKLUBB 2000
UNGDOMMER ER I DAG
UENNE STEDE I VERE
DETTE ER
ÅRSÅKEN TIL
HÆRVERNET
DERFOR:
SITT OSS I KAMPEN
FOR Å BEHOLDE
GRENLOVD
ET STEDE I VERE

UNGDOM
ÅPENT MØTE
I GAMLE GREN-
LUND-HUSET
TIRSDAG 27/4
KL 1800
HJASKULHUSET
BRUKES TIL
- IKKE RIV HUSET I
ET STEDE I VERE

HUSOKKUPASJON!

Mange av oss har vel lest pornoblader. Enten innelåst på do eller med bladet under pulten.

Et eller annet sted må vi jo få vite noe om sex. En tomatrød, stammende lærer holder ikke. Men spørsmålet er om pornoblader sier noe mer fornuftig?

PORNO – MILLIARDINDUSTRI

Et medlem av den amerikanske mafiaen, Cosa Nostra ble i fjor tatt for å ha smuglet 22 000 pornoblader i kasser merket »forsiktig – porselen». Denne forbryterorganisasjonen har herredømme over store deler av pornoindustrien.

I Danmark er det et ti-tall storselskaper som solgte blader med opplag på 100 000 rundt om i verden, også til Norge.

Disse pengefolka som står bak pornoen tenker sjølsagt ikke på å gi riktig seksualopplysning, *men å tjene penger*. Resultatet blir deretter.

DESS RÅERE JO BEDRE

Det siste og kanskje verste på markedet er barnesex. Fattige indiske jenter under 10 år kjøpes opp som slaver av pengesterke folk og settes i produksjon som fotomodeller. De ferdige bildene viser gamle menn i full gang med småjentene.

De mer vanlige pornoblade er ikke fullt så jævlige. Men også her dreier alt seg om

kjønnsorganer, pupper og nakenhet. Du kan nesten lukte svetten av all sengegymnastikken.

Det som betyr noe er bare å hoppe til sengs med noen, likegyldig hvem. Moralen er: Du er ikke mann før du har lagt ned så og så mange, for jentene er det bare en mulighet: å være madrass for mannen.

JENTER – UMÆLENDE DYR

At det i den pornografiske verden ikke er plass for ting som vennskap, usikkerhet og redsel for uønskede barn er nå så. Men viktigere – bladene gjennomsyres av en voldsom forakt for jentene. De er til bare for å utnyttes seksuelt. De kan kjøpes, brukes og kastes alt etter behov. Ei jente har sjelden selvstendige meninger. Hvis mannen vil, så vil oftest hun også.

På denne måten sprer pornoen en reaksjonær tankegang, som fører til undertrykkelse av jentene som kjønn og mennesker. Også derfor er pornoen uegna som kilde for kunnskap om seksuallivet.

Men til tross for alt dette – bladene selges, Dagbladet, VG reklamerer og ingen sier noe til det. Men når vi krever skikkelig seksualundervisning i skolen, da starter det borgerlige hylekoret. Slik er det bestående samfunns hykleri.

Kutt ut storcken

Seksualundervisning og prevensjonsveiledning er noe som blir diskutert på skoler, i aviser og andre steder. Grunnen til det er at noen mener at deler av undervisninga kan føre til seksuelt press, andre mener at undervisninga er altfor dårlig.

En undersøkelse viser at 70 % av foreldrene sjelden eller aldri prater om sex, hvis de ikke er nødt til å gjøre det.

En annen undersøkelse viser at ca. 70 % mener at den undervisninga som vi får er for dårlig. Ca. 20 % har aldri fått såkalt forplantningslære.

Siden foreldre ikke vil snakke om det, og de siste prosentene er høye mener vi at det nå bør gis en skikkelig undervisning. Vi har hørt at på en skole kom det en medisinstudent og fortalte om de viktigste sykdommene og hvor du skal gå for å bli kvitt dem. Likeledes med prevensjon, hvor får du kjøpt det, hvordan brukes det.

De var heldige på den skolen. Andre steder kan kanskje helsesøster eller skolelegen undervise. Lærer'n vet ofte ikke nok om dette.

Men hvorfor ikke la det bli et krav for alle ungdomsskoleelever å få skikkelig seksual- og prevensjonsveiledning?

Uansett hvor du bor i landet, kan du ta kontakt med:

Sosialistiske legers forening,

Herslebsgt. 6, Oslo 5.

Telefon: 37 51 44.

Der kan du spørre om råd og hjelp når det gjelder samliv og prevensjonsspørsmål.

Derfor skifta vi navn

Alt som ikke går framover, går tilbake. Alt som er ubrukelig, må bort. Dette har vært ml-bevegelsens innstilling helt fra starten. Vi har prøvd nye saker, lært av det og gått videre. Slik må det være, skal det bli framgang.

DET NYE NAVNET ER ET BRUDD

Da det ble brudd mellom SF og SUF i 1969, tok SUF'erne straks fatt på å skape et revolusjonært parti for arbeiderne i Norge. SF holdt ikke mål, folket trenger ikke et »stortingsparti», det trengs et parti som samler folkets kamper og som peker på at det er nødvendig å gjøre revolusjon for å riste kapitalistene av våre rygger.

I 69 var det ungdommen som påtok seg denne oppgaven. SUF'erne brant med en ide om noe stort, men var få og for svake til å stifte noe parti. Derfor ble SUF(m-l) en organisasjon som både arbeidet med ungdomssaker, men aller mest med saker som gjelder arbeiderklassen i sin helhet. Det var hardt arbeid, grundig skolering og gjennomført disiplin. Det måtte det være, men det gjorde at mange ungdommer ikke klarte å bli med i sitt eget ungdomsforbund.

STOLTE AV FORTIDA

Vi som er med i RØD UNGDOM i dag er stolte over den tida SUF(m-l) var i arbeid. Men vi er ikke konservative, holder ikke på det gamle for dets egen skyld og SUF(m-l) i sin tidligere form har utspilt sin rolle. Vi har fått et parti for arbeiderklassen, AKP(m-l). RØD UNGDOM skal være et *ungdomsforbund*. For å understreke både for oss sjøl og for andre at vi skal bli en ny type organisasjon og klare å organisere og skape et godt miljø for ungdommen, har vi skifta navn. Vi vil begrave helt de delene av SUF(m-l) som vi mener hindrer oss i å klare dette. Det som står igjen uendret er at vi mener revolusjonen er den eneste veien å gå for arbeidsfolk, og at vi vil kjempe *for* ungdommen av alle krefter. Så blir det opp til den progressive ungdommen i Norge å hjelpe oss å klare denne forandringen.

For oss som er med i RØD UNGDOM er i alle fall navnebyttet en utfordring. Vi tar på oss å love at det blir adskillig mer enn navnet som skal bli forandret!

Visste du at det er flere ungdomsskoleelever med i Rød Ungdoms sentralstyre?

*Den nye formannen i Rød Ungdom,
Helge Øgrim.*

– at flertallet av de som sitter i redaksjonen for dette bladet er ungdomsskoleelever?

Rød Ungdom er stolt over dette. Vi har bevist at tenåringer kan klare slike oppgaver like bra som eldre folk. Samtidig, men viktigere er det at Rød Ungdom på denne måten blir i stand til å utforme en politikk som er i pakt med ungdomsskoleelevenes interesser. Bare ved å ha unge folk i ledelsen kan vi klare dette.

EVENTYRET OM OSS SJØL

Det var en gang noen folk som skulle lage avis. Ingen av dem hadde gjort det før, så de strevde mye. Men de hadde også mye gøy.

Etterhvert som D-dagen nærmet seg, ble de mer og mer nervøse. Ville folk like avisa?

D-dagen kom og gikk. Avisa var i salg. Overalt leste folk den. Men ingen skrev til de som hadde laget den. De venta så spent på å høre fra folk. Åh, sånn som de håpet at folk skulle sende inn brev. Alle slags brev, korte og lange, sinte og glade brev, brev med forslag og brev uten forslag, brev om skolen og brev om ferien. Brev, brev, brev.....

Og har de enda ikke fått noen, så sitter de enda og venter. Snipp, snapp, snute, – snart er kanskje et bedre blad ute.

NOVELLE:

EN

TIRSDAG

Trott og gørr lei hele skolen fester jeg baggen på bagasjebrettet. Sykkelsetet er vått og kaldt. Det går trått oppover bakken hjem fra skolen i dag. Sånn er det hver tirsdag. Det er den hardeste dagen i uka. Vi har ny lærer hver time, seks forskjellige ansikter som en nesten ikke får tid til å venne seg til før det sitter et nytt fjes bak kateteret. (I dag var forresten to av dem ukjente vikarer.)

Hjemme ligger det nye ukebladet og venter. Romanene, novellene, og alle motesidene får meg til å

glemme verden rundt meg, i hvert fall en stund.

Det er blitt en vane at jeg stopper opp foran speilet når jeg kommer hjem fra skolen. Håret mitt ligger aldri sånn som jeg vil at det skal ligge. Mor pleier alltid å si at jeg ikke skal klage, håret mitt faller jo så pent og naturlig. Jeg tror ikke hun skjønner helt hva som er moderne nå. Hvis jeg nevner at jeg har lyst å få det klippet i mer all right fasong, sier hun bare sint: »Hørt sånt tullprat.» Og det er jo nettopp det det ikke er. De andre jentene får på en eller annen måte til å se pene og tøffe ut.

Ja, sjøl om de har sånt hengende hår som jeg har, henger det mer som det skal på dem. Jeg hopper opp i senga med det nye ukebladet. På forsida smiler en dame med kritthvite tenner.

Etter middag setter jeg meg ned med leksene. Det blir slurvete gjort. Jeg må skynde meg fordi jeg skal i ungdomsklubben. Før jeg går i klubben stikker jeg innom en av jentene i klassen. Hun har en del sminke som jeg pleier å låne av henne. Hjemme hos meg får de helt hetta hvis de ser at jeg har øyensverte på meg, men foreldrene hennes er mye gemere sånn. Det er fint å ha en å ta følge med til klubben. De gangene jeg har kommet dit alene har jeg følt meg litt dum.

Musikken ljoer lang vei når vi nærmer oss ungdomsklubben. På inngangsdøra står det en plakat. Det skal komme ei dame fra et kosmetikkfirma for å lære oss jenter å sminke oss skikkelig. Hun fra klassen min og jeg blir enige om å høre på hva hun sminkedama kan ha å si.

Jeg synes det er gøy å lære om åssen sminke en skal ha om dagen og åssen man skal ha om kvelden. Ja, jeg bestemmer meg for å begynne å spare lommepengene mine, (sminke er dritdyrt), så jeg kan få råd til å kjøpe noe av alle de spennende greiene hun viser oss.

Etter at hun fra kosmetikkfirmaet er gått, begynner to av jentene å snakke hissig om hvor fælt alt det hun hadde sagt til oss egentlig var. Det er klart at jeg blir irritert, endelig har vi lært noe nyttig, og så sier de to jentene at det var fælt!

De sier at hun dama ikke tenkte på annet enn åssen

jenter ser ut, at vi er mennesker og ikke pyntedokker som skal gjøre oss pene for gutter hele livet. Den ene av dem slår i bordet og sier at det er akkurat det samme som skolebøkene lærer oss fra første klasse – det med at mor vasker opp og far hviler middag – og hun sier at det er sånt man

kaller kvinneundertrykking. Jo, jeg har hørt det ordet mange ganger før, men har ikke tenkt på at det skulle ha noe med meg og de andre i ungdomsklubben å gjøre.

På veien hjem sier venninna mi at de to jentene var helt gærne, jeg nikker og er enig med henne. Men, når jeg ligger under dyna kan jeg likevel ikke la være å tenke på det de sa. Plutselig ser jeg for meg alle de pene velstelte modellene fra ukebladet, det er jo akkurat sånn jeg har lyst til å være også. Det med at vi hadde lært noe om kvinneundertrykking helt fra 1. klasse på skolen virker litt merkelig. Har lærerne noengang nevnt det? Ikke som jeg kan huske i hvert fall.

Enda så trøtt jeg er, får jeg ikke sove. Tusen tanker svirrer rundt i hodet mitt, jeg greier ikke helt å forstå hva de to jentene mente. Likevel gleder jeg meg til i morgen, kanskje jeg kan finne noen steder i skolebøkene eller høre om lærerne sier noe om det de snakka om i kveld. Jeg føler det akkurat som om jeg har lest tusenvis av ukeblader, gjort lekser og gått på skolen uten å tenke skikkelig på noen av delene. Egentlig så likte jeg nok at de jentene kunne si sånne ting. Hvis jeg får med meg venninna mi kunne vi kanskje prøve å bli litt kjent med de to – neste tirsdag.

RØD SO

Leirene er:

Østlandet
5 - 12 og 12 - 19 august

Sørlandet
5 - 12 august

Vestlandet
5 - 12 august

Trøndelag
5 - 12 august

Nordland
5 - 12 august

Troms, Finnmark
27 juli - 5 august

Pakk ryggsekken og bli med
Folk som har vært på sommerleir
Leirene blir uari like - de l

--- diskutere i smågrupper, på store
fellesmøter eller to og to, ---

--- spille fotball, volleyball, hånd-
ball, bade og sole osv ---

--- eller alt du og and

MMER!

Red Ungdoms sommerleir!
for har allerede begynt å planne!
er det vi gjør dem til.

Vi
kan...

...skrive veggaviser så hele leiren kan
se hva vi mener om ting og ideer vi har...

...sitte rundt et leirbål, spille
og synge viser vi sjøl lager...
har lyst til å gjøre ---

Påmelding:

Du skriver navn,
adresse og hvilken
leir du skal med på
til: RØD UNGDOM
Postboks 33, Tåsen
Oslo 8

Pris:

Det koster 150 kroner
for en uke, men har
du spesielt dårlig
råd, kan du få komme
for halv pris.

Hvordan har ungdommen det i sosialistiske land. Hvordan er skolen, hva gjør de i fritida? Hvilke problemer har de? Dette er saker vi vil ta opp i avisa.

Denne gangen har vi stukket innom forfatteren Tor Obrestad som var i Kina i fjor sommer. Han reiste rundt i store deler av landet sammen med en del andre nordmenn.

Ungdommen får undervisning i landbruksteknikk

VERKSTED PÅ SKOLEN

Blant annet besøkte du Kwangshow realskole nr. 32?

På denne skolen hadde elevene sjøl bygd verksted. De lagde silikon-likereettere til en oppladbar lommelykt. Produktene går til en lommelyktfabrikk like ved. Verkstedet hadde to elektriske maskiner, og ...

Det er ikke tida for aprilsnarr nå, avbryter jeg. Du må ikke komme å fortelle meg at de driver med det der i skoletida. Hva sier departementet og pampene da?

GARDSBRUK PÅ LANDET

Tor smiler og fortsetter bare: »Og i tillegg har skolen en gård på landet. Elevene og lærerne har sammen med frigjøringshæren sjøl lagd mursteinene, tegnet og bygd husene. De har små verksteder og en værstasjon. De driver med eksperimenter i risdyrking, samtidig som de dyrker peanøtter og mais. Hele tida arbeider elevene sammen med lærerne. Bondene i området hjelper dem. På denne måten får elevene avveksling fra de teoretiske faga, samtidig som de i praksis får bruke det de har lært i f.eks. kjemi og fysikktimene.

Det høres kjempefint ut men -. Fortsett noe tvilende spør jeg: Hvordan har de fått denne ordningen?

I de siste åra har undervisningssystemet i Kina stadig blitt forandra. Elever, lærere, bønder og arbeidere har over hele landet diskutert hvordan de mener skolen bør være. De er kommet fram til at undervisningstida må kuttes ned og teori må kombineres med praksis. Ved siden av studiene må elevene lære av jordbruk og industri. I dag er regjeringa og kommunistenes linje at 30 % av skoletida skal brukes til praktisk arbeid.

Men hva med pamper og byråkrater, da? Jeg ser liksom for meg kinesiske Brattelier, Willoch'er og Fjoser stormende ut av store, grå hus for å stoppe forslaget!

Før kulturrevolusjonen i 1966–67 ble elevene først og fremst oppdratt til å bli embedsmenn. Folk med utdanning begynte å forakte vanlige folk, og gikk med nesa i været. Noen ble byråkrater og pamper, de ønsket ikke forandring.

Jeg spør: men hva er den politiske hensikten med dette undervisningssystemet?

Før leste elevene bak lukkede dører. De tenkte mest på sin egen karriere. I dag forenes elevene med det arbeidende folket gjennom produktivt arbeid på fabrikk o.l. På denne måten får de kjennskap til hvordan vanlige folk lever. Arbeidere og bønder forteller om det gamle samfunnet, og hvordan

livet har blitt bedre under sosialismen. Samtidig er elevene med på den økonomiske oppbygginga av landet.

Alle disse tingene er med på å oppfylle målsettingen: et undervisningssystem som tjener det arbeidende folket og den sosialistiske revolusjon.

SÅNN KAN SKOLEN OGSÅ VÆRE

Kulturrevolusjonen var en veldig demokratisk massebevegelse som retta seg mot sånne folk, kritiserte dem og avsatta dem noen ganger fra sine stillinger. På denne måten er det ikke byråkrater som sitter med makta i Kina, det er folket sjøl, med arbeiderklassen i spissen. Og folket gjør hva folket vil.

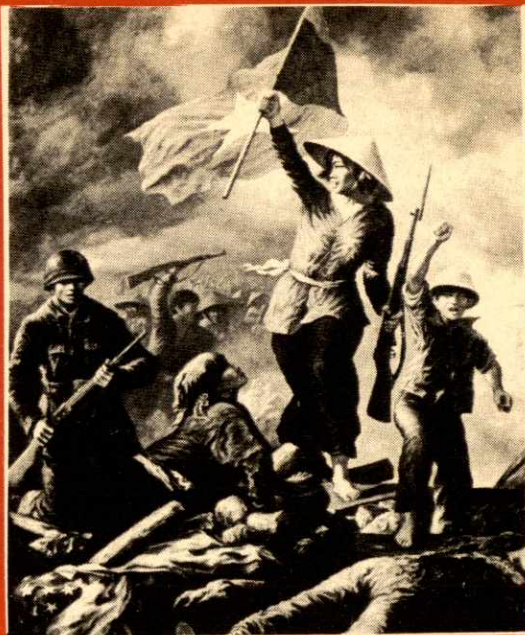
Det siste argumentet var viktig, tenker jeg. Det er klart at når det er sånn, kan elever og lærere bygge gårdsbruk, fabrikk o.l. Det ville være merkelige dersom de ikke gjorde det.

Bombene faller — men folket seirer

»Friheten leder folket.»

Maleri av Rolf Groven

I 1970 innvaderte USA Kambodsja. De styrtet prins Sihanouk fordi han førte en politikk som ikke var i USAs interesser. Amerikanerne innsatte Lon Nol, en mann som ikke har støtte blant folket.

Frigjøringsfronten i Kambodsja heter FUNK og har frigjort 90 % av landområdene og 2/3 av befolkninga. Disse landområdene blir styrt av en regjering som har støtte av folket og styrer til beste for alle.

USA har bombet Kambodsja kraftigere i det siste enn de har gjort på lenge: Dette er et klart brudd på

fredsavtalen av 27. januar i år og viser at vi ikke skal stole på Nixons fagre ord.

Kampen i Kambodsja står mellom USA og Lon Nol på den ene sida, og folket på den andre. Dette kan vi si fordi frigjøringsfronten har vunnet store seire i det siste til tross for bombeangrepene, og dette kunne de ikke gjøre uten folkets støtte. Hovedstaden Pnom Penh er snart den eneste byen Lon Nol har kontroll over, og nå ser det ut til at han ikke skal være trygg på at han har den stort lenger. FUNK står nemlig nå bare ca. 10 km utenfor sentrum. Hvis de vil, kan de rykke inn ganske snart.

Prins Sihanouk, som altså er landets rette president, har sagt at hele krigen står og faller med om USA bomber eller ikke. Lon Nol har nemlig så liten støtte i folket at han ikke kan greie å sitte ved makta uten amerikanske våpen og bomber.

Som vi skjønner er det fortsatt viktig å støtte folkene i Indo-Kina. Selv om fredsavtalen er underskrevet er det ikke fred. USA har brutt den og vil fortsette med å gjøre det. Vi må kreve: USA UT AV INDO-KINA!

USA vil aldri lykkes dersom de får verdensopinionen mot seg!

Indianerne lever bare i 44 år.

Byen Wounded Knee i Sør-Dakota har en helt spesiell plass i indianernes historie. I 1890 ble 300 ubevæpnede sioux-indianere skutt ned av den amerikanske hæren nettopp på dette stedet.

Dette blodbadet satte en foreløpig stopper for indianernes kamp for sitt land. Men i dag er kampen blusset opp igjen. Gjennom flere aksjoner i de seinere åra har indianerne vist at de ikke vil la seg undertrykke lenger.

RETTE TIL Å BESTEMME SELV

Det indianerne nå kjemper for i Wounded Knee er retten til selv å bestemme hvordan de vil leve på de områdene de tross alt har igjen.

Halvparten av de 800 000 indianerne som bor i USA bor nå i områder som kalles reservater. De ble opprettet for 150 år siden, og består for det meste av den jorda som de hvite ikke ville ha.

Fattigdommen i reservatene er enorm. Arbeidsløsheten er på 40 %, og de fleste indianske barn slutter på skolen etter 6-7 år. Indianernes gjennomsnittlige levealder er helt nede i 44 år, mens den for hvite er 72 år.

IKKE SKRU TIDEN TILBAKE

Det er helt klart at indianerne ikke kan skru tiden tilbake til den gangen de levde over hele Amerika og drev jakt, fiske og jordbruk på sin egen måte og etter sine egne skikker. Da de hvite kom og utryddet viltet og hugget ned skogene, så ble selve livsgrunnlaget revet vekk under indianernes gamle levemåte.

KULTURMORD

Når et indianerbarn kommer på skolen, møter det et samfunn som er skapt av hvite mennesker og som er veldig forskjellig fra de gamle indianske samfunnene. Hvis disse barna skal greie seg på skolen, så er de nødt til å gi avkall på sin egen kultur og sin egen bakgrunn. De får ikke lov til å være stolte over å være indianere, deres kultur blir myrdet.

V
I
S
E

O
M

Nå har ungdommen tiggert i månter og år, men ingen har gjort no' med det. Et tilholdssted var det vi håpa på, men så etter hvert fikk vi se, at husene reiv de ned verre enn før. Bystyret tok det med godt humør, men vi blei forbanna og sa: nå må det bli slutt på alt pissprat som ikke en kjeft kan forstå. Nå vil vi ha reine linjer til kamp for ungdomshus nå.

O
K
K
U
P
A
S
J
O
N
E
R

Nå har ungdommen tiggert i månter og år, men ingen har gjort no' med det. Et tilholdssted var det vi håpa på, men så etter hvert fikk vi se, at husene reiv de ned verre enn før, bystyret tok det med godt humør, men vi blei forbanna og sa: nå må det bli slutt på alt pissprat som ikke en kjeft kan forstå. Nå vil vi ha reine linjer –
TIL KAMP FOR UNGDOMSHUS NÅ.

I Fosswinkelsgate der fant vi et sted, kommunen vil rive det ned. I stedet for huset de lokker med en vei – hva skal vi med det. Som om ikke vi har nok av biler og bråk, når folk står i kø for å få seg en kåk. Så vi blei forbanna og sa: nå må det bli slutt på alt pissprat som ikke en kjeft kan forstå. Nå vil vi ha reine linjer –
TIL KAMP FOR BØLIGER NÅ.

Vi unge i byen vi gikk til aksjon nabo'ne støtta oss i det. I Fosswinkelsgate ble okkupasjon så nå fikk bystyret se og ordfører'n sov bare verre enn før vi unge fikk Myrvoll i dårli-humør, men vi er forbanna, så hör: Nå må det bli slutt på alt pissprat som ikke en kjeft kan forstå nå vil vi ha reine linjer

TIL KAMP FOR UNGDOMMENS HUS.

Det samfunnet kapitalistene tvinger på oss er stressa og meningsløst.

I hele den kapitalistiske verden øker misbruket av giftstoffer. Folk drikker mer, tar flere nerve- og sovetabletter. Narkotikamisbruket skyter i været.

Mange prøver stoff for første gang om sommeren og tror det blir med det.

De fleste har oppdaget at det ikke stemmer. Derfor:

BEKJEMP STOFFMISBRUKET!

UREDD

Utgitt av RØD UNGDOM.

UREDD kommer ut med 6 nummer i året.

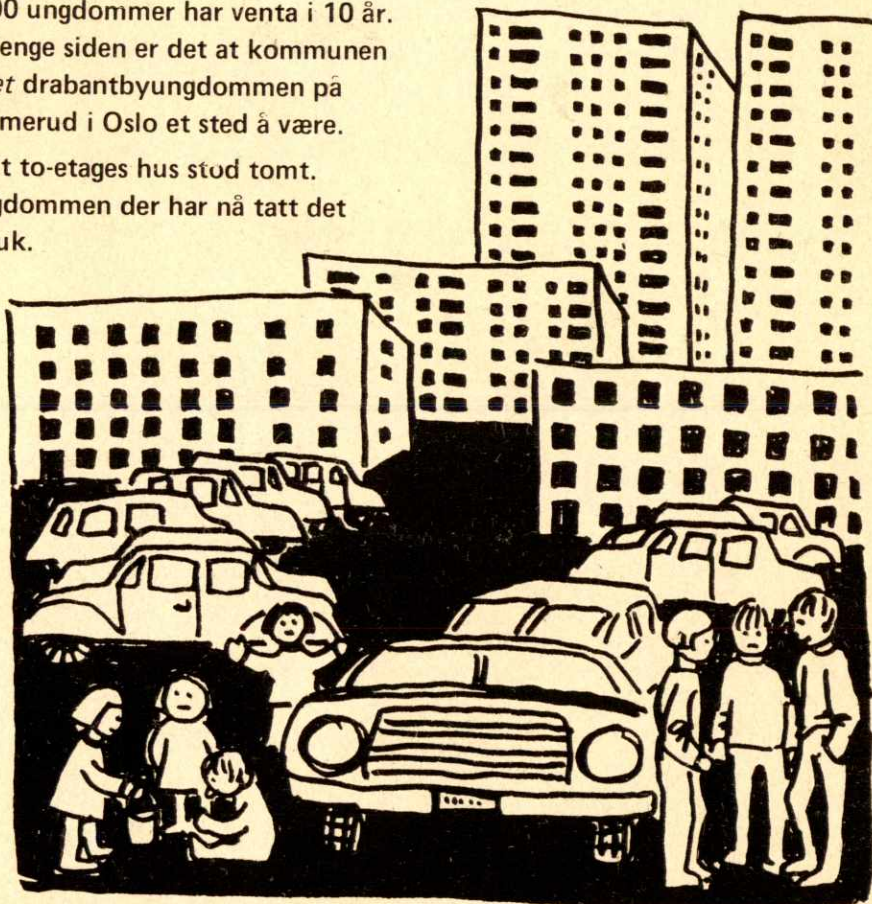
Adresse : Boks 26 Grorud, Oslo 9

Redaktør og ansvarlig utgiver: Terje Tvedt.

Trykkt hos A/S Duplotrykk 1973

2000 ungdommer har venta i 10 år.
Så lenge siden er det at kommunen
lovet drabantbyungdommen på
Ammerud i Oslo et sted å være.

– Et to-etages hus stod tomt.
Ungdommen der har nå tatt det
i bruk.

Hilde og Petter, to av aksjonsdeltakerene sier:

Før vi tok huset måtte vi sitte i trappeoppganger eller henge på T-banestasjonen. Nå har vi i alle fall et hus. 60 000 krever vi av kommunen. Da skal vi sjøl sette det i stand.